

Spis treści

Wstęp	5
Wprowadzenie	8
Potrzeby, ich rodzaje i szczególne cechy. Zasoby gospodarcze jako środki zaspokojenia potrzeb. Istota i cele gospodarowania. Produkcja dóbr materialnych jako najważniejszy element gospodarowania. Rola stosunków własności w gospodarowaniu. Zasada racjonalnego gospodarowania. Wybór i koszt alternatywny. Decyzje ekonomiczne. Rola środowiska przyrodniczego w gospodarowaniu. Prawdopodobieństwa i prawa ekonomiczne.	
1. Systemy gospodarcze	22
Istota i ewolucja systemów gospodarczych. Gospodarka naturalna. System gospodarki rynkowej. Istota i cechy rozwiniętej gospodarki rynkowej. Kapitał i wartość dodatkowa. System gospodarki monopolistycznej. System gospodarki państwowo - monopolistycznej. System gospodarki centralnie planowanej. System gospodarki mieszanej (Mixed-Market-Economy). System społecznej gospodarki rynkowej.	
2. Współczesne podmioty gospodarcze	35
Państwo jako makropodmiot gospodarczy i jego funkcje. Przedsiębiorstwo państwowe i jego cechy. Przedsiębiorstwo prywatne. Spółki. Wzrost roli małych przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa międzynarodowe. Gospodarstwa domowe.	
3. Rynek i konkurencja	43
Istota i rodzaje rynku. Konkurencja i jej rodzaje. Wolna konkurencja. Konkurencja monopolistyczna. Konkurencja nieuczciwa. Zalety i ułomności wolnokonkurencyjnego mechanizmu rynkowego. Rynek a planowanie. Przechodzenie od gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej. Prywatyzacja stosunków własnościowych jako podstawowy warunek urynkowania gospodarki. Bariery w procesach urynkowania i prywatyzacji gospodarki.	
4. Prawo popytu - podaży	51
Popyt i jego rodzaje. Elastyczność cenowa popytu. Czynniki kształtujące popyt. Elastyczność dochodowa popytu. Podaż i jej elastyczność. Działanie prawa popytu - podaży na rynku wolnokonkurencyjnym. Cena równowagi. Funkcje cen. Wolnokonkurencyjny mechanizm kształtowania cen. Cena monopolowa. Cena monopolowa jako narzędzie maksymalizacji zysku. Współczesny system regulowania cen.	

5. Pieniądz 63

Istota i funkcje pieniądza. Systemy pieniądza kruszcowego. Pieniądz papierowy i jego siła nabywcza. Emisja pieniądza papierowego. Prawidłowości obiegu pieniężnego. Pieniądz gotówkowy i bezgotówkowy. Pieniądze kredytowe. Inflacja i jej typy. Inflacja w gospodarce centralnie planowanej i w gospodarce rynkowej. Przyczyny i skutki inflacji. Polityka antyinflacyjna.

6. Koszty produkcji i dochody pieniężne 73

Istota i klasyfikacja kosztów produkcji. Koszty stałe i koszty zmienne. Koszty całkowite i koszty jednostkowe. Koszty krańcowe. Optimum produkcji. Dochody pieniężne. Dochody osobiste. Dochody przedsiębiorstw. Zysk. Maksymalizacja zysku globalnego a koszty całkowite i krańcowe. Dochody z zatrudnienia. Płaca. Poziom płac. Płaca minimalna i płaca realna. Problem rozpiętości płac. Wolno-konkurencyjny i współczesny mechanizm kształtowania płac. Zależność między dochodami a konsumpcją.

7. Systemy pieniężno - kredytowy banków i fiskalny państwa 84

Bank i jego funkcje. Operacje bankowe. Instrumenty polityki pieniężno - kredytowej banków. Rezerwa finansowa banku centralnego. Operacje otwartego rynku. Manewrowanie stopą dyskontową. Polityka kredytowa banków. Stopa procentowa. Polityka fiskalna państwa. Istota budżetu i jego funkcje. Zasady polityki budżetowej. Dochody i wydatki budżetu państwa. Podatki jako najważniejsze źródło dochodów budżetu państwa. Deficyt budżetowy i dług publiczny.

8. Rynki kapitałowe 94

Istota i rodzaje rynków kapitałowych. Papiery wartościowe. Ceny papierów wartościowych. Giełdy. Ceny akcji. Podmioty polskiego rynku kapitałowego. Wpływ inflacji na funkcjonowanie rynków kapitałowych. Giełdy towarowe.

9. Wzrost gospodarczy 101

Pojęcia: wzrost, rozwój, stagnacja i regres gospodarczy. Teorie (modele) wzrostu i rozwoju gospodarczego. Cechy współczesnych procesów wzrostu gospodarczego. Makroekonomiczne kategorie wzrostu gospodarczego. Mierniki wzrostu rozwoju ekonomicznego i społecznego. Czynniki wzrostu gospodarczego. Wpływ zatrudnienia i wydajności pracy na wzrost gospodarczy. Rola postępu technicznego w procesie wzrostu gospodarczego. Wpływ nakładów inwestycyjnych na wzrost gospodarczy. Bariery w procesie wzrostu gospodarczego i sposoby ich przezwyciężania. Progностyczne modele wzrostu i rozwoju gospodarczego.

10. Cykle koniunkturalne 114

Istota i fazy cyklu koniunkturalnego. Deformacja klasycznego cyklu koniunkturalnego. Rola państwa w oddziaływaniu na cykl koniunkturalny. Instrumenty (metody) interwencjonizmu państwowego. Walka z bezrobociem. Cykl koniunkturalny w gospodarce centralnie planowanej. Istota i źródła kryzysu niedoboru. Ogólne założenia polityki stabilizacji gospodarki.

11. Gospodarka światowa 130

Istota i struktura ekonomiczna współczesnej gospodarki światowej. Ogólne tendencje w rozwoju gospodarki światowej po drugiej wojnie światowej. Handel zagraniczny jako najważniejsza forma międzynarodowych stosunków gospodarczych. Obroty kapitałowo - kredytowe. Joint venture jako rozwinięta kapitałowa forma międzynarodowej współpracy w dziedzinie inwestycji. Transakcje i rozliczenia międzynarodowe. Bilans handlowy i bilans płatniczy. Czynniki oddziałujące na bilans płatniczy. Terms of trade. Ceny na rynku światowym. Kurs walut. Środki (instrumenty) polityki handlowej państwa. Polityka celna. Inne środki polityki handlowej. Międzynarodowy System Walutowy i jego organizacje. Międzynarodowy Fundusz Walutowy. Współczesne procesy międzynarodowej integracji gospodarczej. Europejska Wspólnota Gospodarcza (Unia Europejska). European Currency Unit (ECU). Unia Europejska a kraje środkowo-europejskie.